

Streszczenie w języku polskim

Wpływ techniki rekonstrukcji dróg żółciowych u biorcy wątroby na częstość występowania powikłań żółciowych.

Przeszczepienie wątroby jest chirurgiczną metodą leczenia wielu chorób przebiegających z niewydolnością tego narządu. Mimo ciągłego rozwoju w medycynie, przeszczepienie wątroby tak jak każda operacja niesie za sobą ryzyko powikłań. Jednymi z częściej występujących i trudniejszych do leczenia są powikłania związane z drogami żółciowymi nazywane piętą Achillesową przeszczepienia wątroby.

Do badania włączono 649 pacjentów, którym przeszczepiono całą wątrobę pobraną od dawcy zmarłego. Pacjentów podzielono na 4 grupy: pierwszą z nich (14 osób) stanowili biorcy wątroby, u których wykonano zespolenie dróg żółciowych do jelita cienkiego na pętli Roux–en-Y (choledochojejunostomię). Pozostałe 3 grupy to pacjenci z zespoleniem własnych dróg żółciowych z drogami żółciowymi przeszczepionego narządu sposobem koniec do końca. U części z nich (392 osoby) zastosowano drenaż zewnętrzny dróg żółciowych (dren Levina), w kolejnej grupie (213 biorców) nie stosowano żadnego drenażu, w ostatniej - u 30 osób – zastosowano drenaż wewnętrzny (w trakcie przeszczepienia umieszczano w drogach żółciowych stent Endoflex szynujący zespolenie).

W opisywanej grupie powikłania żółciowe wystąpiły u 167 biorców (25.73%). Najczęstszym powikłaniem była przetoka żółciowa, która wystąpiła w 103 przypadkach (15.87% wszystkich przeszczepień wątroby). Drugim co do częstości powikłaniem było zapalenie dróg żółciowych – 67 biorców (10.32%). Kolejne to zwężenie w zespoleniu – 16 przypadków (2.47%), martwica dróg żółciowych – 8 osób (1.23%), hemobilia – 3 (0.46%), ropnie żółciopochodne -3 (0.46%), kamica dróg żółciowych - 2 (0.31%), zwężenie poza zespoleniem – 1 (0.15%). W kilku przypadkach, u jednego biorcy wystąpiło więcej niż jedno powikłanie. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę powikłań, przetoka żółciowa stanowiła ponad połowę z nich, bo aż 51%, zapalenie dróg żółciowych 33%, zwężenie w zespoleniu 8%, martwica dróg żółciowych 4%, natomiast zwężenie poza zespoleniem, kamica dróg żółciowych, hemobilia i ropnie żółciopochodne po 1%.

Porównując grupę z powikłaniami i bez powikłań żółciowych wykazano, że jedynie rodzaj zastosowanego drenażu dróg żółciowych okazał się czynnikiem wpływającym na częstość występowania powikłań żółciowych. Wśród osób z powikłaniami najczęściej stosowany był drenaż zewnętrzny, należy jednak uwzględnić, że była to jednocześnie najbardziej liczna grupa chorych. Przeanalizowano również liczne inne czynniki występujące u dawcy, związane z chorobą biorcy oraz przebiegiem operacji, jednak nie wykazano ich wpływu na występowanie powikłań żółciowych.

W analizowanej grupie, wystąpienie powikłań żółciowych wydłuża hospitalizację pacjentów po przeszczepieniu wątroby, jednak nie wpływa w sposób istotny na przeżycie biorców oraz narządu przeszczepionego. Mimo różnic w częstości występowania powikłań żółciowych w zależności od rodzaju zespolenia żółciowego ich ciężkość oraz konsekwencje były różne w poszczególnych grupach.

Częstość powikłań żółciowych w badanej grupie chorych nie odbiega od opisywanych w literaturze jednak zagadnienie to wymaga przeprowadzenia dalszych badań.